

Dette dokument udgør referat fra møde i Gudenåkomitéen d. 24. marts 2023

Praktisk information om mødet:

Mødested: Comwell Bygholm Park, Schüttesvej 6, 8700 Horsens

Varighed: Det samlede tidsforbrug er 09.00 – 14.15

Besigtigelse af dæmning ved Bygholm Sø, hvor der er etableret en ny dæmning og sluse. En spuns på 180 m sikrer, at vandet nu kan stige med 90 centimeter i Bygholm Sø, uden at man behøver at frygte oversvømmelse af omkringliggende vej og boligområder.

Forplejning: Der er fuld forplejning

Kontaktinformationer til Gudenåkomitéens Sekretariat:

Morten Horsfeldt Jespersen: Sekretariatschef - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 89 70 15 20 / 20 51 75 50. e-mailadresse: mhj@silkeborg.dk

Majbritt Kjeldahl Lassen: Koordinator - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 51 44 49 43. e-mailadresse: makla@silkeborg.dk

Besøgsadresse og hjemmeside: Gudenåkomitéens Sekretariat, Søvej 3, 8600 Silkeborg.
www.gudenaakomiteen.dk

Deltageroversigt

Politisk deltagelse

Karen Lagoni
Erling Kvist Andersen
Rune Kristensen
Jens Szabo
Rikke Ø. Christensen
Jeppe Mouritsen (punkt 1 – 7 samt besigtigelse)

Repræsentorer

Randers Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Hedensted Kommune

Teknisk deltagelse

Michael Damm
Daniel Lindvig
Hanne Stadsgaard Jensen
Jens Albert Hansen
Morten H. Jespersen
Mathias Utoft Jørgensen (punkt 1 – 8)
Torben Lykke Nielsen
Christina Skipper Ravn
Bjarke H. Jensen
Gunhild Øeby Nielsen (punkt 8)
Majbritt Kjeldahl Lassen

Repræsentorer

Randers Kommune
Viborg Kommune
Viborg Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Hedensted Kommune
GudenåSamarbejdets Sekretariat
Gudenåkomitéens Sekretariat

Afbud

Steffen Drejer

Repræsentorer

Viborg Kommune

Dagsorden

1. **Godkendelse af dagsorden og introduktion til området (09.00 – 09.15)**

/v. Rune Kristensen og Lisbeth Torfing

Gudenåkomitéen – punkter vedr. klimatilpasning samt komitéens økonomi

2. **Orientering om godkendelse af reviderede vedtægter for Gudenåkomitéen (09.15 – 09.20)**

/v. Morten Horsfeldt Jespersen

3. **Drøftelse af resultaterne af Landskabsanalysen for Gudenåen (09.20 – 10.05)**

/v. Mathias Utoft Jørgensen

4. **Beslutning af emner til drøftelse på studietur til Bruxelles og København (10.05 – 10.40)**

/v. Morten Horsfeldt Jespersen

5. **Godkendelse af funktionsperiodens fokusemne ”Klimatilpasning” (10.40 – 11.10)**

/v. Morten Horsfeldt Jespersen

6. **Drøftelse af Borgmesterhenvendelse d. 10. januar 2023 (11.10 – 11.20)**

/v. Rune Kristensen

7. **Orientering om regnskab for Gudenåkomitéen 2022, budgetopfølgning Gudenåkomitéen 2023 og godkendelse af budgetforslag Gudenåkomitéen 2024 (11.20 – 11.40)**

/v. Morten Horsfeldt Jespersen

Besigtigelse af dæmning og sluse ved Bygholm Sø 11.40 – 12.15

Frokost kl. 12.15 – 13.00

Gudenåkomitéen – punkter vedr. GudenåSystemets benyttelse, samt natur og miljø

8. Orientering fra GudenåSamarbejdet (13.00 – 13.25)

/v. Gunhild Øeby Nielsen

9. Orientering om spiritussejlds i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer

/v. Majbritt Kjeldahl Lassen (13.25 – 13.35)

10. Orientering om godkendelse af reviderede vedtægter for Brugerrådet for Sejlds på Gudenåen

/v. Majbritt Kjeldahl Lassen (13.35 – 13.40)

11. Godkendelse af ansøgning om medlemskab af Brugerrådet for Sejlds på Gudenåen 2022 - 2025 (Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen) (13.40 – 13.45)

/v. Majbritt Kjeldahl Lassen

12. Drøftelse af henvendelse fra Silkeborg Kommune om vask og slibning af både i Gudenåsystemet (13.45 – 13.55)/

/v. Rune Kristensen

13. Orientering om regnskab for sejldsområdet 2022

Gudenåkomitéen – øvrige punkter

14. Aktivitetsplan (13.55 – 14.05)

/v. Morten Horsfeldt Jespersen

15. Eventuelt (14.05 – 14.15)

/v. Rune Kristensen

Oversigt over bilag og links

Nr.	Titel på bilag
1	Brev om landskabsanalysen for Gudenådalen
2	Program for Gudenåkomitéens studietur 2023 – Belgien
3	Godkendelse af udkast til politisk henvendelse til Miljøministeren
4	Godkendelse af udkast til politisk henvendelse til Miljøordførerne
5	Gudenåkomitéen takker for opgaven med at konkretisere Helhedsplan for vandhåndtering langs Gudenåen
6	Regnskab - Gudenåkomitéen 2022
7	Budgetopfølgning - Gudenåkomitéen 2023
8	Budgetforslag - Gudenåkomitéen 2024
9	Søfartsstyrelsens svar på Gudenåkomitéens henvendelse vedr. spiritussejlds i beviskrævende motoriserede fartøjer
10	Begrundet ansøgning om medlemskab af Brugerrådet for Sejlds på Gudenåen 2022-2025 fra Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen.
11	Brev fra Silkeborg Kommune om vedligeholdelse af fartøjer i Gudenåsystemet
12	Liste over steder vask og slibning af motorbåde kan foregå i Gudenåsystemet
13	Regnskab for sejldsområdet 2022

Links

[We-transfer link til download af Landskabsanalyse af Gudenådalen](#) [bemærk: udløber 23.03.2023]

[Forbud mod vask og slibning af både i Indelukket.](#)

Punkt 1. Godkendelse af dagsorden og introduktion til området

Favrskov Kommune repræsenteres fremadrettet i Gudenåkomitéen og VandOplandsStyregruppen (VOS) af Erling Kvist Andersen, der deltager i møde for første gang.

Indeværende dagsorden har klimatilpasning som hovedtema.

Ved at tematisere møderne i regi af Gudenåkomitéen/VOS opnås mere fokuserede møder, hvor der er mere tid til drøftelse af de enkelte punkter og evt. tid til en ekstra besigtigelse.

Som følge af tematiseringen er der derfor ingen VOS punkter på indeværende dagsorden. I stedet udvides VOS-delen på sommermødet d. 23. juni 2023. Fremadrettet vil VOS emner findes som separat mødemateriale.

Det faste punkt ”Gensidig orientering om Gudenårelaterede emner og projekter”, hvis formål er at holde kommunerne indbyrdes opdaterede om lokale vandstandsudfordringer, klimatilpasningstiltag, naturgenopretningsprojekter, regulativrevisioner o.lign., er udgået af dagsorden. Der er ikke indmeldt emner til punktet.

Gudenåkomitéens møder placeres rundt om i medlemskommunerne – denne gang er turen kommet til Horsens. Efter dagsordenens godkendelse, giver Lisbeth Torfing en introduktion til området i relation til opgaverne i Gudenåkomitéen med fokus på klimatilpasning.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- dagsordenen til Gudenåkomitéens møde 24. marts 2023 godkendes
- introduktionen tages til efterretning

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 2. Orientering om godkendelse af reviderede vedtægter for Gudenåkomitéen

Baggrund

Gudenåkomitéens interesseområde har over tid udvidet sig til at omhandle klimatilpasning, og interessentinddragelse har fået større fokus. Gudenåkomitéen besluttede d. 25. marts 2022 at anbefale kommunalbestyrelserne at godkende en revideret vedtægt for Gudenåkomitéen, der bedre afspejlede dette.

Sekretariatets bemærkninger

Kommunalbestyrelserne i de 7 Gudenåkommuner har fulgt komitéens anbefalinger.

Godkendelsesdato for reviderede vedtægter for Gudenåkomitéen:

Randers Kommune	17. maj 2022
Favrskov Kommune	27. september 2022
Viborg Kommune	12. oktober 2022
Silkeborg Kommune	30. maj 2022
Skanderborg Kommune	21. december 2022
Horsens Kommune	27. september 2022
Hedensted Kommune	31. august 2022

De nye formalia findes online på Gudenåkomitéens hjemmeside.

Gudenåkomitéens hjemmeside angiver nu på forsiden, at Gudenåkomitéens fokus er ”Gudenåens klimatilpasning, benyttelse og beskyttelse”.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 3. Drøftelse af resultaterne af Landskabsanalysen for Gudenåen

Baggrund

Gudenåen har i 2022 været en del af en pilotordning for helhedsplanlægning i vandløbsopland, som er en del af arbejdet med den nationale klimatilpasningsplan. I regi heraf har der været et samarbejde med Københavns Universitet om en landskabsanalyse af Gudenådalene. Københavns Universitet har fremsendt deres afrapportering vedr. det forskningsmæssige arbejde med en landskabsanalyse af Gudenådalene.

Miljøstyrelsen laver en samlet afrapportering af pilotprojektet for alle tre deltagende vandoplande (Gudenåen, Storå og Kongeå). Denne forventes at bruges i arbejdet med den nationale klimatilpasningsplan.

Sekretariatets bemærkninger

Landskabsanalysen er en konkretisering af helhedsplanens anbefalinger om at skabe plads til vandet i Gudenådalene. Arbejdet har taget udgangspunkt i den landskabelige ådal, og der er, udover plads til vandet, afdækket mulige potentialer inden for biodiversitet, pleje af arealer, rekreative muligheder og kulstofbinding.

Pilotprojektets væsentligste formål har været at forberede materiale, som understøtter et eller flere større fremtidige projekter, der skal gennemføre helhedsplanen. Pilotprojektets hovedresultater er dels et beslutningsgrundlag for konkrete projekter, der kan udgøre elementer af en helhedsplan, dels et analyse- og datagrundlag for planen.

*”Forvaltningen af Gudenåen har stor direkte og indirekte betydning for mange borgere. Direkte betydning for de borgere, der bor tæt på åen eller som bruger åen i fritidsaktiviteter eller erhvervsmæssig sammenhæng. Indirekte fordi Gudenåen, som et nationalt og regionalt betydningsfuldt vandløb, kan have ikonisk betydning”
(Landskabsanalyse for Gudenå, side 8)*

Landskabsanalysen indeholder 9 afsnit;

1. Introduktion
2. Landbrugsanalyse
3. Udpegning af bindinger og potentialer
4. Landskabsanalyse
5. Film som analyse-, dialog og kommunikationsredskab
6. Retningsgivende principper
7. Viden fra aktørworkshops
8. Interview af nøgleaktører
9. Identifikation af potentielle projektområder

Der er identificeret 7 potentielle projektområder i Gudenådalen, som samlet set dækker ca. 25 % af den samlede Gudenådal. Oversvømmelser er altid en del af områdeudpegningen, hvad enten der er tale om bedre plads til vandet eller der er tale om lokale beskyttende indsatser. Herefter kombineres vandhåndteringsinteresserne med andre hensyn. Der er tre niveauer:

1. Rene projekter (hvor oversvømmelser kombineres med en anden interesse)

- Biodiversitet (prioriteres hvor nytteværdi / potentiale er størst).
- Rekreation
- CO₂ klima
- Ekstensiv produktion

2. To-hensyn indsatser (hvor oversvømmelse kombineres med to andre interesser)

- Biodiversitet – rekreation
- Rekreation – ekstensivering

3. Større multifunktionelle indsatser, hvor alle interesser mere eller mindre er i spil.

De 7 projekter fordeler sig geografisk med følgende potentialer:

- Hedensted kommune - Alsted Møllesø/Tørring til Lilleå/Uldum Kær
Et større multifunktionelt land sharing projekt, der kombinerer oversvømmelsesområder kulstofbinding, biodiversitetsgevinster, og muligheder for styrket rekreation.
- Horsens kommune - mellem Vestbirk og Præstgård Skov
Et projekt, der kombinerer rekreation og kulstofbinding med oversvømmelsesområder.
- Skanderborg kommune - mellem Ry Mølle og Gudensø
Et større multifunktionelt land sharing projekt med oversvømmelsesmuligheder, kulstofbinding, biodiversitetsgevinster og muligheder for styrket rekreation.
- Silkeborg kommune - mellem Silkeborg og Sminge Sø
Et projekt der rummer oversvømmelsesområder og med biodiversitetsgevinster.
- Viborg Kommune - mellem Tangeværket og Bjerringbro
Et projekt med fokus på ekstensivt landbrug, men med gevinster for oversvømmelseskapacitet og vandkvalitet i Randers Fjord.
- Favrskov og Randers kommuner - syd for Langå; mellem Åbro og Amtmand Hoppes Bro
Et projekt rettet mod oversvømmelseskapacitet, kulstofbinding og vandkvalitet i Randers Fjord.
- Randers Kommune - Væth til Randers
Her er plads til et større multifunktionelt land sharing projekt med oversvømmelsesområder, kulstofbinding, biodiversitet samt rekreative muligheder.

De væsentligste elementer fra bilagte afrapportering gennemgås til mødet – herunder de enkelt potentielle projektområder.

Sekretariatet anbefaler, at Gudenåkommunerne tager afsæt i landskabsanalysen hvis der påtænkes at opstarte projekter, der handler om at tilpasse ådalen. Det kan være en enkelt kommune eller flere kommuner i fællesskab.

Link

[We-transfer link til download af Landskabsanalyse af Gudenådalen](#) [bemærk: udløber 23.03.2023]

Bilag

Bilag 1. Brev om landskabsanalysen for Gudenådalen

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen sender ”Landskabsanalyse for Gudenådalen” til de 7 Gudenåkommuner og opfordrer til, at kommunerne i nærværende valgperiode søger at fremme implementeringen af konkrete indsatser indenfor de 7 potentielle projektområder i Gudenådalen og gerne koordineret og understøttet af fælles initiativer i regi af komiteen.
- Gudenåkomitéens Klimatilpasningsfølgegruppe fremsendes ”Landskabsanalyse for Gudenådalen” til orientering

Beslutning

Indstilling godkendt medfølgende ændringer:

Formanden fremlagde på mødet en ny indledning til det brev, der skal sendes ud til medlemskommunerne omkring landskabsanalysen af gudenådalen. Den nye indledning blev godkendt på mødet.

Det skal præciseres i brevet til kommunerne, at Landskabsanalysen omhandler et af flere værktøjer angivet i Gudenå Helhedsplan, og at Landskabsanalysen er baseret på data og ikke på feltstudier.

Formandskabet inviterer sig ud til dialog i medlemskommunernes fagudvalg.

Landskabsanalysens sendes til de 6 øvrige medlemmer af VOS Randers Fjord til orientering.

Punkt 4. Beslutning af emner til drøftelse på studietur til Bruxelles og København

Baggrund

Gudenåkomitéen har besluttet sig for to ”ud af huset” arrangementer i 2023 – en flerdages studietur i foråret, og en studiedag i efteråret.

Gudenåkomitéens Formandskab har valgt Belgien som destination for Gudenåkomitéens flerdages studietur 2023. Studiedagen har København som destination, og komitéen valgte på sidste møde 27. oktober 2023 som mulig dato for besøget.

Sekretariatets bemærkninger

Studietur til Belgien

På mødet præsenteres programmet, der har klimatilpasning som hovedemne (bilagt).

Der er på turens første dag afsat tid til at drøfte den overnationale lovgivning, som Gudenåkommunerne møder i deres daglige arbejde og som sætter rammerne for fx klimatilpasning og vandmiljøet (Natura 2000 og miljølovgivningen) med bl.a. EU-politikere.

Gudenåkomitéen beslutter på mødet nærmere hvilke emner, der skal bringes op. Det kunne f. eks. være hvordan EU kan understøtte Gudenåkommunerne i deres bestræbelser på at løse udfordringerne med klimatilpasning og vandmiljø.

Studiedag til København

Fredag d. 27. oktober planlægger Gudenåkomitéen en tur til Christiansborg for at mødes med Miljøminister, Magnus Heunicke, samt med Miljøordførerne.

Formålet med møderne er klimatilpasning og vandhåndtering i Gudenåen. Nedenfor i programforslaget er listet en række emner, som kan drøftes til møderne.

Herudover foreslås indarbejdet et møde med Erhvervsminister, Morten Bødskov med fokus på spiritussejls i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer (se senere dagsordenpunkt).

Programforslaget har det forbehold, at der ikke er lavet aftaler endnu. Det kan således betyde, at der kan ske ændringer i programmet i den efterfølgende detailplanlægning. Det er blevet oplyst, at der kan være en udfordring i at mødes med Miljøordførerne på en fredag, da de i udgangspunktet er hjemme i deres egen valgkreds denne dag. Derfor er sandsynligheden for, at ikke alle miljøordførere kan deltage forventelig stor.

Emnerne i programforslaget til mødet med Miljøministeren og Miljøordførerne er de samme. Gudenåkomitéen kan drøfte om de ønsker dette, eller heller vil drøfte forskellige emner med hhv. Miljøministeren og Miljøordførerne.

Transporten er i bus med fælles afgang fra Silkeborg Rådhus.

<p>Afgang med bus fra Silkeborg Rådhus, Søvej 1 8600 Silkeborg <i>Kaffe og morgenbrød i bussen</i></p>	<p>Kl. 7.00</p>
<p>Ankomst Christiansborg <i>Forventningen er, at bussen kan parkere lige ved Christiansborg, så der er kort gåafstand til mødelokalet.</i></p>	<p>Kl. 10.30</p>
<p>Møde med Miljøminister, Magnus Heunicke <i>Forventningen er, at der afsættes ca. 45 min til mødet med Miljøministeren.</i></p> <p><i>Nedenfor følger en række forslag til emner til mødet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>En præsentation af Gudenåkomitéen og dets arbejde med Gudenåen og klimatilpasning.</i> - <i>Resultaterne fra Landskabsanalysen for Gudenådalen og Gudenåns potentiale i løsningen af de nationale målsætninger om udtagning af 100.000 ha lavbundsareal og om at øge andel af strengt beskyttet natur jf. EU's biodiversitetsstrategi.</i> - <i>Den nationale klimatilpasningsplan med fokus på indhold relateret til de store ådale (Forudsætter at den er lavet færdig til dette tidspunkt)</i> - <i>En drøftelse af de barrierer, som Gudenåkomitéen kan se ift. at kunne løse opgaven med at gøre Gudenåen og Gudenådalen klimarobust til fremtiden, som eksempelvis manglende mulighed for frivilligt opkøb af enkelt ejendomme og samme lovgivningsmæssig og økonomiske muligheder som NST for opkøb af ejendomme i klima-lavbundsprojekter</i> - <i>En drøftelse af synspunkter om den fremtidige arealforvaltning i Gudenådalen – her vil de nationale målsætninger om udtagning af 100.000 ha lavbundsareal og om at øge andel af strengt beskyttet natur jf. EU's biodiversitetsstrategi også kunne italesættes.</i> 	<p>Kl. 11.00</p>
<p>Frokost <i>Forslag til sted: "Tårnet" på Christiansborg</i></p>	<p>Kl. 11.45</p>
<p>Møde med Miljøordfører <i>Forventningen er at der afsættes ca. 45 min til mødet med Miljøordførerne.</i></p> <p><i>Nedenfor følger en række forslag til emner til mødet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>En præsentation af Gudenåkomitéen og dets arbejde med Gudenåen og klimatilpasning.</i> - <i>Resultaterne fra Landskabsanalysen for Gudenådalen og Gudenåns potentiale i løsningen af de nationale målsætninger om udtagning af 100.000 ha</i> 	<p>Kl. 12.45</p>

<p><i>lavbundsareal og om at øge andel af strengt beskyttet natur jf. EU's biodiversitetsstrategi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Den nationale klimatilpasningsplan med fokus på indhold relateret til de store ådale (Forudsætter at den er lavet færdig til dette tidspunkt)</i> - <i>En drøftelse af de barrierer, som Gudenåkomitéen kan se ift. at kunne løse opgaven med at gøre Gudenåen og Gudenådalen klimarobust til fremtiden, som eksempelvis manglende mulighed for frivilligt opkøb af enkelt ejendomme og samme lovgivningsmæssig og økonomiske muligheder som NST for opkøb af ejendomme i klima-lavbundsprojekter</i> - <i>En drøftelse af synspunkter om den fremtidige arealforvaltning i Gudenådalen – her vil de nationale målsætninger om udtagning af 100.000 ha lavbundsareal og om at øge andel af strengt beskyttet natur jf. EU's biodiversitetsstrategi også kunne italesættes.</i> 	
<p>Møde med Erhvervsminister, Morten Bødskov <i>Forventningen er at der afsættes ca. 45 min til mødet med Erhvervsministeren.</i></p> <p><i>Mødets formål er en opfølgning på Erhvervsministerens svar d. 20. september 2022 til Gudenåkomitéen om spiritussejlad i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer.</i></p>	Kl. 13.45
<p>Afgang med bus fra Christiansborg <i>Drikkevarer og snacks i bussen</i></p>	Kl. 14.30
<p>Ankomst Silkeborg Rådhus, Søvej 1 8600 Silkeborg</p>	Kl. 18.00

Bilag

Bilag 2. Program for Gudenåkomitéens studietur 2023 – Belgien

Bilag 3. Godkendelse af udkast til politisk henvendelse til Miljøministeren

Bilag 4. Godkendelse af udkast til politisk henvendelse til Miljøordførerne

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen beslutter emner til drøftelse i Bruxelles
- Gudenåkomitéen drøfter og beslutter programmet samt emner til møderne med Miljøministeren og Miljøordførerne.
- Gudenåkomitéen godkender brevene til Miljøministeren og Miljøordførerne.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 5. Godkendelse af funktionsperiodens fokusemne ”Klimatilpasning”

Baggrund

På møde d. 18. november blev et udkast til hæftet ”På tværs med vilje” med forslag til pejlemærker for funktionsperioden 2022 – 2025 for Gudenåkomitéen/VOS godkendt som dynamisk dokument, idet hvert enkelt emne skulle udfoldes på kommende møder.

På indeværende møde arbejder komitéen med emnet ”Klimatilpasning”.

Sekretariatets bemærkninger

Komitéen drøfter deres ønsker til emnet klimatilpasning i funktionsperioden. Det samlede forslag om emnet til hæftet ”På tværs med vilje” er indsat herunder:

Introtekst:

Klimaforandringerne betyder, at der vil komme mere nedbør – særligt i vintermånederne. Det betyder, at udfordringer med oversvømmelser vil blive større i fremtiden og derfor er klimatilpasning en fælles opgave og problemstilling som Gudenåkomitéen er dybt engageret i.

På anbefaling af Gudenåkomitéen har Gudenåkommunerne en fælles vision for håndtering af vand i Gudenåen og opland. Visionen betyder konkret, at den enkelte kommunes håndtering af vandet skal tage afsæt i en fælles forståelse af Gudenåsystemet som helhed. De virkemidler, kommunerne tager i brug, må ikke påvirke øvrige Gudenåkommuner negativt. Der skal tage hensyn til både natur, kultur og mennesker, og der skal søges fælles perspektiver mellem forskellige interesser.

I perioden 2022 – 2025 styrkes komitéens fokus på klimatilpasning yderligere med en vedtægtsændring. Det betyder, at klimatilpasning står tydeligt frem, så komitéen nu er et frivilligt politisk samarbejde mellem Gudenåkommunerne om Gudenåens klimatilpasning, benyttelse og beskyttelse.

Forslag til fokuspunkter:

GUDENÅKOMITÈEN VIL I 2022 - 2025:

- være drivkraft for at der skabes en klimarobust Gudenådal, hvor der skabes plads til vandet, så der skabes mindst mulig gene fra Gudenåens vand. Dette gøres ved, at;
 - følge op på anbefalede initiativer fra Gudenå Helhedsplan
 - understøtte arbejdet med at få igangsat mulige, konkrete projekter der udspringer af landskabsanalysen for Gudenådalen.
- genbesøge Gudenåkommunernes fælles vision for vandhåndtering og arbejde for at visionen også kommer til at sætte retningen for fremtidens Gudenådal
- søge eksternt inspiration til arbejdet fx fra Klimatoriet og kommuner udenfor Randers Fjordoplandet
- være opsøgende ift. mulige finansielle samarbejdspartnere til at kunne gennemføre projekter og initiativer.
- være Gudenåkommunerne fælles talerør til myndigheder (nationalt og på EU-niveau)
- forsætte dialogen med Gudenåkomitéens Klimatilpasningsfølgegruppe
- arbejde for større ensartethed Gudenåkommunerne imellem, herunder ifm. oprensning/grødeskæring og regulativarbejdet.
- sørge for at der er et samlet overblik over udfordringer med vand og igangsatte løsningsinitiativer. Dette skal sikre en ensartet kommunikation og styrket videndeling på tværs af de 7 kommuner.
- have et tæt samarbejde med GudenåSamarbejdet så klimatilpasning og arbejdet med at styrke Gudenåen så rekreativt og turisme hotspots samtænkes
-

Eventuelle ændringsønsker indarbejdes efter mødet i hæftet ”På tværs med vilje. Teksten ligger herefter online på Gudenåkomitéens hjemmeside.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen godkender forslag til emnet klimatilpasning som en del af dokumentet ”På tværs med vilje”.

Beslutning

Indstilling godkendt. De drøftede tilføjelser indarbejdes.

Punkt 6. Drøftelse af Borgmesterhenvendelse d. 10. januar 2023

Baggrund

Gudenåkomitéen besluttede d. 18. november 2022 at rette henvendelse til Gudenåborgmestrene om ressourcer til at løfte komitéens udvidede opgaveportefølje som følge af Borgmestrenes anbefaling til Gudenåkomitéen om at arbejde videre med anbefalinger på de fire punkter:

- Større ensartethed kommunerne imellem på Gudenåstrækningen. Herunder i forbindelse med oprensning/grødeskæring og regulativarbejdet.
- Få skabt et overblik over åens flow ved oversvømmelser, så betydningen for den enkelte kommune og lodsejer beskrives nærmere. Derved opnås bedre handlemuligheder fremadrettet.
- Fælles samarbejde og midler til sekretariat på tværs af kommunerne.
- Kommunikation og information til lodsejere om de permanente og løbende ændringer, der sker hen over kommunegrænserne.

Beslutningen skyldes, at det ikke muligt at løfte den ekstra opgave med nuværende sekretariatsbemanning. Henvendelsen blev fremsendt 10. januar 2023 (bilagt til orientering), og Gudenåkomitéen blev informeret herom samme dag.

Sekretariatets bemærkning

Der er kommet reaktioner fra hhv. Favrskov Kommunes borgmester (26. januar 2023) og Viborg Kommunes Borgmester (10. februar 2023) på komitéens henvendelse (begge indsat herunder):

Favrskov Kommunes borgmester, Lars Storgaard:

I Favrskov Kommune ser vi frem til et styrket samarbejde om også klimasikring i regi af Gudenåkomitéen. Alle kommunerne arbejder selvstændigt med klimatilpasningstiltag i forvejen, og et øget samarbejde om klimasikring langs med Gudenåen på tværs af kommunegrænser vil være et naturligt næste skridt, så vi får fremmet de bedste løsninger og sikret den bedst mulige koordinering af hver vores arbejde.

Favrskov Kommune har de sidste 6 år deltaget i arbejdet i Coast2coast Climate Change. Det primære fokus har været at skabe forudsætningerne for at forstå Gudenåens dynamik, udvikle forslag til tiltag og måder at håndtere vandet på. Projektet har i høj grad bidraget til at kvalificere og konkretisere arbejde med vores nye helhedsplan for hele Gudenåsystemet, og vi har opnået en stor generel viden om,

hvordan der kan arbejdes med de komplekse problemstillinger. Det er et godt udgangspunkt for et fremtidigt tættere samarbejde.

I de tidligere dialoger har det ikke været nævnt, at der skal tilføres flere særskilte midler til sekretariatet for Gudenåkomitéen. Efter Favrskov Kommunes opfattelse er der behov for et øget samarbejde mellem kommunerne, men ikke en forøgelse af sekretariatsbistanden.

Viborg Kommunes borgmester, Ulrik Wilbek:

Kære Gudenåkomité

I Viborg Kommune ser vi frem til et fortsat stærkt samarbejde på tværs af Gudenåkommunerne om at finde den gode balance mellem vandafledning, naturbeskyttelse og rekreativ udnyttelse af vores fælles vandløb.

Udarbejdelsen af helhedsplanen var en særdeles vellykket proces, og planen er et godt værktøj, som giver os et godt fundament for at træffe gode beslutninger om vandhåndtering i fremtiden – både på tværs af kommuner og i den enkelte kommune.

Viborg Kommune overvejer løbende vores interne prioritering af indsatsen med at konkretisere helhedsplanen og vil efter behov allokere de nødvendige ressourcer til et øget samarbejde på tværs af Gudenåkommunerne. Vi ønsker dog, at disse ressourcer forbliver forankret i egen organisation og samarbejder herudfra, da det understøtter sammenhængen i de mangeartede indsatser, som Viborg Kommune har i og ved Gudenåen.

Bilag

Bilag 5. Gudenåkomitéen takker for opgaven med at konkretisere Helhedsplan for vandhåndtering langs Gudenåen

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter Borgmesterhenvendelsen

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 7. Orientering om regnskab for Gudenåkomitéen 2022, budgetopfølgning Gudenåkomitéen 2023 og godkendelse af budgetforslag Gudenåkomitéen 2024

Baggrund

Regnskabet for Gudenåkomitéen underlægges revision i Silkeborg kommune. Gudenåkomitéen orienteres hermed om resultatet for 2022.

Gudenåkomitéen præsenteres derudover for hhv. budgetopfølgning Gudenåkomitéen 2023 samt budgetforslag for Gudenåkomitéen 2024.

Sekretariatets bemærkninger

Regnskab for Gudenåkomitéen 2022

Gudenåkomitéen gik, trods overførsel af et mindre overskud fra 2021 på 3.000 kr. ud af 2022 med et underskud på 7.499 kr. Underskuddet overføres til budget 2023 for Gudenåkomitéen.

Regnskabet er bilagt til orientering. Regnskabet placeres efter mødet på Gudenåkomitéens hjemmeside

Budgetopfølgning Gudenåkomitéen 2023

Gudenåkomitéens præsenteres for budgetforslag et lille års tid inden det træder i kraft. Budget 2023 blev således forelagt komitéen d. 22. marts 2022. Budgetforslaget tog udgangspunkt i den tidligere komité's aktivitetsniveau. Nuværende komité har i løbet af det første år i funktionsperioden vist et ønske om et større aktivitetsniveau end hidtil. Desuden er der tilkommet ekstra opgaver, som ikke var kendt på budgetlægningsstidspunktet.

Uden bevilling af ekstra midler med virkning fra 2023 (se næste dagsordenspunkt) forventes et underskud for 2023 på 140.000 kr. (se bilagte budgetopfølgning).

Budgetforslag Gudenåkomitéen 2024

Der er bilagt 2 budgetforslag for 2024 – det først budgetforslag indeholder det mulige aktivitetsniveau uden en bidragsøgning (inden for eksisterende ramme på 680.000 kr.), det andet viser det mulige aktivitetsniveau med en bidragsøgning.

Bilag:

Bilag 6: Regnskab - Gudenåkomitéen 2022

Bilag 7: Budgetopfølgning - Gudenåkomitéen 2023

Bilag 8: Budgetforslag - Gudenåkomitéen 2024

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen om regnskabet for Gudenåkomitéen 2022 til efterretning
- Gudenåkomitéen drøfter opfølgningen på Gudenåkomitéens budget 2023
- Gudenåkomitéen godkender budgetforslaget for 2024 inden for den eksisterende ramme på 680.000 kr.
- Gudenåkomitéen arbejder for en udvidelse af budgettet for 2024

Beslutning

Indstilling godkendt med den præcisering, at Gudenåkomitéen arbejder for en udvidelse af budgettet for 2024 og frem.

(Sekretariatet uploader korrekt version af bilag 8 i det samlede bilagsmateriale på komitéens hjemmeside)

Punkt 8. Orientering fra GudenåSamarbejdet

Baggrund

Siden GudenåSamarbejdet i 2016 blev flyttet fra Gudenåkomitéen til et Borgmesterforum, har GudenåSamarbejdet løbende holdt Gudenåkomitéen orienteret om GudenåSamarbejdets aktiviteter. Det skyldes de mange snitflader til Gudenåkomitéens fokus på benyttelse og beskyttelse af den rekreative brug af åen.

GudenåSamarbejdets koordinator har derfor én gang årligt orienteret komitéen om status på aktiviteter og nye planer.

Pt. arbejder Gudenåkomitéen endvidere på hæftet med pejlemærker for indeværende funktionsperiode "På Tværs med Vilje", hvor ét af pejlemærker (under "Gudenåens benyttelse") er "at styrke kontakten til og koordineringen med GudenåSamarbejdet".

GudenåSamarbejdet Sekretariats bemærkninger

GudenåSamarbejdets koordinator vil blandt andet give en status på det store sti-projekt.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 9. Orientering om spiritussejlads i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer

Baggrund

Nuværende lovgivning fastsætter en fast promillegrænse (0,5‰) såfremt det motoriserede fartøj kræver et uddannelsesbevis at føre. Hvis det ikke kræver et bevis at føre motorbåden, er der ingen fast promillegrænse. I Gudenåsystemet har denne forskel medført frikendelse af en motorbådssejlende med en promille > 2.

Frifindelsen gav anledning til, at lovgivningen på området endte i Folketingets spørgetime d. 4. december 2019. Ministeren igangsatte herefter en rundspørge om lovgivningen blandt bl.a. landets politikredse. Da tiden gik uden der øjensynligt skete noget på området, rettede [Gudenåkomitéen d. 21. juni 2022 henvendelse til erhvervsministeren for at spørge ind til det igangsatte arbejde](#). Gudenåkomitéen bakkede i henvendelsen op om en fast promillegrænse, og ønskede den på forkant – ikke først som følge af en ulykke.

Erhvervsministeren delte i sit svar til Gudenåkomitéen d. 20. september 2022 komitéens holdning om vigtigheden af at sikre sikkerheden for hinanden ved færden på vand, også ift. sejlads i fritidsbåde under påvirkning af spiritus eller andre rusmidler. Erhvervsministeren oplyste, at flere politikredse i rundspørgen bl.a. bemærkede, at det ville være en håndhævelsesmæssig fordel at udvide området for den faste promillegrænse til også at omfatte disse fartøjer. Ministeren henviste til Søfartsstyrelsen ift. de enkelte politikredsers tilbagemeldinger til emnet.

Gudenåkomitéen besluttede 18. november 2022 at rette henvendelse til Søfartsstyrelsen ift. rundspørgen om emnet i landets politikredse for at fastholde myndighedernes fokus på emnet – svaret er bilagt dagsordenen.

Sekretariatets bemærkninger

Søfartsstyrelsen kan ikke udlevere de konkrete besvarelser, men har lavet bilagte sammenskrivning til Gudenåkomitéen d. 10. marts 2023. Såfremt komitéens medlemmer er interesserede i at se de konkrete besvarelser, skal Rigspolicehøveden anmodes.

Sekretariatet vurderer som udgangspunkt ikke det bidrager yderligere til sagen at kende besvarelserne i nærmere detaljer end det bilagte dokument.

Ministeren nævnte i svaret til Gudenåkomitéen d. 20. september 2022, at han ville tage op til overvejelse, om der skal fastsættes en promillegrænse for den nævnte gruppe af fritidsfartøjer. Såfremt Ministeren ikke endeligt har besluttet sig inden Gudenåkomitéens planlagte studiedag til København d. 27. oktober 2023 (se tidligere dagsordenpunkt), kunne dagen forsøges udvidet med et besøg med erhvervsministeren vedr. spiritussejlads.

Bilag

Bilag 9. Søfartsstyrelsens svar på Gudenåkomitéens henvendelse vedr. spiritussejlad i beviskrævende motoriserede fartøjer

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Indstilling godkendt.

Der fremsendes nyt brev til Erhvervsministeren.

Punkt 10. Orientering om godkendelse af reviderede vedtægter for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

Baggrund

Gudenåkomitéen besluttede om følge af en stor interesse i medlemskab af Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen på møde d 25. marts 2022 at anbefale kommunalbestyrelserne at godkende et ændringsforslag i vedtægterne for dette fora. Ændringen bestod i at hæve antallet af mulige brugerrådsmedlemmer fra maksimalt 15 til maksimalt 20 medlemmer.

Sekretariatets bemærkninger

Kommunalbestyrelserne i de 7 Gudenåkommuner har fulgt komitéens anbefalinger.

Godkendelsesdato for reviderede vedtægter for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen:

Randers Kommune	31. januar 2023
Favrskov Kommune	27. september 2022
Viborg Kommune	12. oktober 2022
Silkeborg Kommune	30. maj 2022
Skanderborg Kommune	21. december 2022
Horsens Kommune	27. september 2022
Hedensted Kommune	31. august 2022

De reviderede, gældende vedtægter findes online på Gudenåkomitéens hjemmeside.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling godkendt

Punkt 11. Godkendelse af ansøgning om medlemskab af Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen 2022 - 2025 (Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen)

Baggrund

Gudenåkomitéen sammensatte på møde d. 25. marts 2022 Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen for perioden 2022 – 2025, jf. § 3,3 i vedtægterne for Brugerrådet for Sejlads.

Ifm. sammensætningen besluttede komiteen at anbefale kommunalbestyrelserne at godkende en vedtægtsændring, der gav plads til 20 medlemmer i stedet for 15. Derved var det muligt at tildele alle 19 ansøgere en plads.

Der er plads til et medlem til i Brugerrådet. Sekretariatet har 28. november 2022 modtaget en ansøgning om den sidste ledige plads fra Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen.

Sekretariatets bemærkninger

Brugerrådet sammensættes jf. vedtægterne af Gudenåkomitéen på en sådan måde, at en så bred geografisk og intersemæssig sammensætning som muligt opnås.

Den nuværende sammensætning som besluttet på komitéens møde 2022 ser således ud:

Medlemmer af Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen inddelt i kategorier/intersefællesskaber

Lodsejere	Fartøj for motor	Fartøj uden motor	Fartøj for sejl	Fiskeri	Andre
Ålauget GST & Gudenådalens Lodsejerforening	Silkeborg Motorbådklub	Dansk Kano og Kajak Forbund	Silkeborg Sejlklub	Danmarks Sportsfiskerforbund	DN, Skanderborg
Mossø Lodsejerforening	Ulstrup Marina	Dansk Forening for Rosport		Silkeborg Fiskeriforening	Friluftsrådet, Region Midt
NST, Søhøjlandet	Randers Motorbådsklub	Foreningen af kanoudlejere på Gudenåen Tange Roklub Vestbirk Kano- og Fritidslaug Silkeborg Kajakklub		Skanderborg Lystfiskerforening	DOF, Østjylland
3	3	6	1	3	3

Ansøgningen er drøftet i Gudenåkommunernes sejladsteknikergruppe. Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen har ikke tidligere være medlem af Brugerrådet. Ansøger er geografisk placeret på den nordlige del af Gudenåen. De 2 øvrige fiskeriforeninger er placeret hhv. midt i Gudenåsystemet og i GudenåSystemets østligste ende.

Tildeles ansøger den ledige plads, vil der være en god geografisk spredning blandt interessefællesskaberne omkring fisk. Gudenåkommunernes sejladsteknikergruppe anbefaler på denne baggrund, at pladsen tildeles ansøger

Den begrundede ansøgning om medlemskab fra Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen er bilagt dagsordenspunktet.

Bilag

Bilag 10. Begrundet ansøgning om medlemskab af Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen 2022-2025 fra Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tildeler Langå Sportsfiskerforening & Gudenaasammenslutningen plads i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen i indeværende funktionsperiode

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 12. Drøftelse af henvendelse fra Silkeborg Kommune om vask og slibning af både i Gudenåsystemet

Baggrund

Gudenåkomitéens Sekretariat har 19. januar 2023 modtaget bilagte henvendelse fra Silkeborg Kommune ang. vask og slibning af både i Gudenåsystemet.

Silkeborg Kommune har som lodsejer udstedt et forbud mod vask og slibning af både i Indelukket¹. [Læs via dette direkte link mere om forbuddet på Silkeborg Kommunes hjemmeside.](#)

Sekretariatets bemærkning

Gudenåkomitéen opstod i sin tid som følge af en ugunstig miljømæssig tilstand hvor en stor næringssalttilførsel medførte uklart vand og en negativ påvirkning af systemets biologi.

Gudenåkomitéen har jf. vedtægternes §2 til formål at rådgive alle medlemskommunerne i oplandet til Gudenåen og Randers Fjord om natur- og miljøbeskyttelse samt rekreativ anvendelse af Gudenåens vandsystem. Komitéen skal særligt arbejde for en koordineret, afbalanceret og sammenhængende indsats for rekreativ anvendelse og beskyttelse af natur og miljø i vandsystemet og de nære omgivende arealer.

Silkeborg Kommune udtrykker i henvendelsen håb for, at Gudenåkomitéen vil indgå i en dialog om kortlægning af nuværende forhold i hele GudenåSystemet, og at man sammen kan finde en ensartet praksis. Henvendelsen fra Silkeborg Kommune passer ind i Komitéens arbejdsområde.

I GudenåSystemet findes mange bådpladser; både kommunalt, stateligst og private ejede. Komitéen kan opfordre Gudenåkommunerne at igangsætte en undersøgelse af reglerne med henblik på udarbejdelse af fælles retningslinjer på området for alle Gudenåkommuner.

Bilag

Bilag 11. Brev fra Silkeborg Kommune om vedligeholdelse af fartøjer i Gudenåsystemet

Bilag 12. Liste over steder vask og slibning af motorbåde kan foregå i Gudenåsystemet

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter henvendelsen fra Silkeborg Kommune

¹ Da Silkeborg Kommune ejer Indelukket har kommunen ansvaret for, at miljøbeskyttelsesloven overholdes, når der udlejes bådpladser. Derfor har Silkeborg Kommune indarbejdet forbuddet i retningslinjerne for udleje af bådpladser.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Komitémedlemmerne orienterer sig om forholdene i egne kommuner.

Punkt 13. Orientering om regnskab for sejladsområdet 2022

Baggrund

Regnskaberne for sejladsområdet underlægges revision i Silkeborg kommune. Gudenåkomitéen orienteres hermed om resultatet for 2022.

Sekretariatets bemærkninger

Regnskabet for sejladsområdet 2022 viser uforbrugte midler på 669.048 kr., som overføres til sejladsbudgettet for 2023 til delvis finansiering af ny version af hjemmesiden sejladsaaen.dk. Der er således disponeret med midlerne.

Regnskabet er bilagt til orientering. Regnskabet ligger efter mødet online på komitéens hjemmeside.

Bilag 13: Regnskab for sejladsområdet 2022

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen om regnskabet for sejladsområdet 2022 til efterretning

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 14. Aktivitetsplan

Næste møde afvikles 23. juni 2023 og planlægges til at have VOS som hovedtema. Mødet afvikles i Norddjurs Kommune på Kyst- og Fjordcentret, Voer Færgevej 123, 8950 Ørsted.

Idet der samme dag også afvikles det årlige dialogmøde med Landbrugets organisationer om den kollektive indsats samt en besigtigelse forventes den samlede mødetid at være 08.30 – 15.00.

Følgende punkter foreslås til dagsordenen til Gudenåkomitéen:

- Status på arbejdet omkring implementering af pejlemærker, herunder økonomi
- Opfølgning på Gudenåkomitéens studietur til Belgien 2023
- Gudenåens rekreative udnyttelse
 - o orientering fra Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen
 - o turbådssejlads i GudenåSystemet
 - o nutidens Gudenå og fremtidens Gudenå

Følgende punkter foreslås til dagsordenen til VandOplandsStyregruppen for Randers Fjord

- Status for N-vådområder, P-vådområder og lavbundsprojekter
- Status for statens vandområdeplaner, 3. planperiode
- Statslig pulje til opgradering af VOS-arbejdet
- Orientering om Væth Enge
- Vedtægtsændringer (som følge af ny organisation af VOS)
- Drøftelse af pejlemærkerne
 - o ”Synlighed, viden og indflydelse”
 - o ”Ren Randers Fjord”
- Intro til besigtigelse efterfulgt af besigtigelse

Følgende punkter foreslås til dialogmødet ml. VandOplandsStyregruppen for Randers Fjord og med landbrugets organisationer om den kollektive indsats:

- Fælles introduktion til besigtigelse + besigtigelse med GK/VOS
- Opfølgning på dialogmødet 22. april 2022
- Status for vådområde- og lavbundsindsatsen i Randers Fjord-oplandet
- Det fremtidige samarbejde med landbrugets organisationer (bliver medlemmer af VOS)

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter aktivitetsplanen

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 15. Eventuell